

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 211/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

262/2009. (VIII. 5.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **a budapesti székhelyű egyesület** nevében 4 budapesti lakos **panaszosok**¹ 2009. március 18-án előterjesztett **panaszát** a 2009. augusztus 5-én – dr. Juhász Imre elnökhelyettes, testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító rendőri szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő rendőri intézkedés nem állapítható meg, továbbá alapjogot sértő rendőri intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

Ezen állásfoglalás ellen nincs helye jogorvoslatnak.

Indokolás

A panaszos egyesület nevében négy tagja nyújtott be 2009. április 7-én panaszt a Testülethez a velük szemben 2009. március 15-én foganatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

A panaszosok beadványukban előadták, hogy 2009. március 15-én az egyesület több tagjával és azok családtagjaival szeretett volna bejutni a nemzeti ünnepkel kapcsolatos megemlékezésekre.

1) A Kossuth Lajos térre meghirdetett rendezvényt a Nádor utca felől nem sikerült megközelíteniük a „túlméretezett megfélemlítő jellegű rendőri jelenlét és a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

közlekedést megbénító vaskorlátok” miatt. Félelemkeltő mennyiségű rendőri jármű és „teljes harci díszbe” öltözött rendőrök százai lepték el a környéket.

2) A Szabadság tér TV székház közelében a kerítés mögött álló rendőrök arra a kérdésre, hogy milyen módon lehet bejutni a Kossuth térre, választ nem adtak.

3) A szovjet emlékmű környékét balesetveszélyes módon vaskordonnal zárták körbe.

4) A Vécsey utcát is vaskordonnal zárták el, a kordon túlsó oldalán Zalai Megyei megszünt Határőrség feliratú ruházatot viselő rendőrök állták útjukat. Ők voltak az első rendőrök, akik válaszoltak a kérdéseikre, de arról ők sem tudtak tájékoztatást adni, hogy miért történt a lezárás és a helyszínbiztosítási parancsnok hollétéről is csupán annyit mondtak, hogy a következő utcánál van egy ellenőrző áteresztő pont, ott található és ott be is lehet menni a rendezvény helyszínére.

5) A Báthory utcán a Kozma utca vonalában szintén vaskorlát akadályozta a Kossuth tér megközelítését. Ezen a helyen ruházat átkutatásos beléptetést is végeztek a rendőrök. Egy fémkereső kapun kellett mindenkinek egyenként áthaladniuk, azonban a szívritmus szabályozót használókat nem tájékoztatta felirat az átkelés egészségügyi ártalmáról.

6) A belépni szándékozótól, anélkül hogy ennek elfogadható indokát közölték volna, még az ásványvizes műanyag palackokat is elvették. Ezen megalázó, egészségügyi kockázatot jelentő eljárás miatt a panaszosok nem tudtak az állami rendezvényen részt venni.

7) A panaszosok sérelmezik továbbá, hogy ezen a helyszínen több TÚZSZERÉSZ feliratú, azonosító számot nem viselő személy turkált a polgárok táskájában. Egy egyenruhás személy mindeközben videofelvételeket készített a jelen lévőkről.

8) Az Alkotmány utcában az előbbiekhöz hasonlóan vaskordonba ütköztek. Kérték, hogy beszélhessenek a helyszínbiztosítási parancsnokkal, továbbá hívják oda a BRFK részéről előzetes tájékoztatás szerint a helyszínen tartózkodó alezredest, azonban azt a választ kapták, hogy a Teve utcában tartózkodik, míg a helyszínbiztosítási parancsnok tartózkodási helyéről nem tudtak tájékoztatást adni és telefonon sem tettek intézkedést felkutatására. Így a Kossuth téri rendezvényt a panaszosok a hivatali helyzetükkel visszaélő rendőri személyek eljárása miatt nem tudták megközelíteni.

9) A szabadság téri Hazatérés temploma közelében ismeretlen okból nagy mennyiségű vas megyei egyenruhás „rendőr” várakozott.

10) A Hősök terén a Magyar Gárda által szervezett rendezvény megközelítését vaskorlát akadályozta: A belépésére szabadon hagyott helyen a rendőrök átkutatták a belépni szándékozók ruházatát, csomagját, ugyanakkor ennek okáról nem adtak tájékoztatást. Több személyen magyar nyelvű felirat helyett csak POLICE felirat volt látható.

11) Az egyik rendőrnek látszó személyen nem a jelenleg a rendőrség által hivatalosan használható rangjelzés volt elhelyezve, hanem egy ötágú csillagokat tartalmazó rangjelzés. Ezen jogsértő, félelemkeltő, emberi méltóságot sértő, megalázó, indokolatlan rendőri eljárás miatt a rendezvény területére belépni nem tudtak.

12) Az Oktogonnál egy a rendőri túlkapásokról tartott sajtótájékoztató környékén nagy mennyiségben „ólálkodtak” rendőrök. A helyszínen lévő parancsnok „nagylelkűen” tudomásul vette, hogy demonstratív jelleg nélkül mehetnek a panaszosok a járdán. Ezzel kapcsolatban a panaszosok felhívják arra a figyelmet, hogy 2009. március 15-én rendkívüli állapot, szükségállapot, vagy veszélyhelyzet nem volt kihirdetve. Ezeken túl rendkívül sértőnek és felháborítóknak tartják, hogy az egész úton több kocsinyi rendőr kísérte őket félelemkeltő és feltűnő módon.

13) Az Andrássy út Bajcsy-Zsilinszky út kereszteződésénél az egyik párt tartott egy előre bejelentett közterületi rendezvényt, amelyet a rendőrség ismeretlen okokból vaskorláttal zárt körbe, megnehezítve a hely elhagyását rendkívüli helyzet esetén. Több rendőrön nem volt látható helyen azonosító szám elhelyezve. A rendőrnek látszó személyek egy része vas megyei jelzésű sisakot viselt, amelyhez azonosító számmal egyező szám nem volt feltüntetve.

14) Ezen hiányos öltözetű rendőrök élén álló őrnagy tétlenül figyelte a jogsértéseket és minősíthetetlen megjegyzéseket tett a jogsértést szóvá tevő, és az intézkedő rendőr alezredes hölgyekre.

15) A Szent István Bazilika melletti utcát szintén vaskordonokkal zárták el, ismeretlen okokból. A belépni szándékozók ruházatát és csomagjait átvizsgálták, ezen intézkedés okáról tájékoztatást nem adtak. A panaszosok álláspontja szerint teljesen önkényesen döntöttek el, hogy kit engednek be. Az egyesület egyik tagját nem engedték be, mert dobozos sör volt nála, a rendőr felszólította, hogy igya meg, ez azonban szabálysértésre való felhívás a panaszosok álláspontja szerint, ugyanis a helyi önkormányzat rendeletben tiltja a köztéren való szeszesital fogyasztást.

16) Ezt követően a „rendőr bűnözők” előzetes felszólítás nélkül rátámadtak az egyik panaszosra és elhurcolták. Az intézkedést foganatosító rendőrök nagy részén azonosító szám nem volt elhelyezve, arcukat símaszkkal takarták el.

17) A Bajcsy-Zsilinszky úton a Nyugati pályaudvar irányába közlekedtek a panaszosok tovább, amikor arra lettek figyelmesek, hogy az út teljes szélességében rendőrnek látszó személyek állják útjukat. A panaszosok kérdésére, mely szerint miért van a terület lezárva, és hogyan lehet megközelíteni az Alkotmány utcát, erre azonban ezek a személyek nem válaszoltak, azonosító számot szintén nem viseltek. Mindeközben hosszabb ideig mozgásszabadságukban akadályozták, több esetben csapaterőben lökdösték a panaszosokat.

18) Az egyik panaszos felhívta a 107-es számot, ott azonban a magát felszólítás ellenére is csak 013-mas kezelőként megnevező rendőr azt állította, az út akadálytalanul járható, ezzel az intézkedést elszabotálta.

19) Az Alkotmány utcát a panaszosok csak nagy kerülővel, idővesztéssel tudták elérni, ahol szintén azonosító szám nélküli rendőrök tömege volt látható.

A panaszban leírt rendőri eljárást a panaszosok emberi és alkotmányos jogaik – a gyülekezési és a szabad mozgáshoz való jogok durva megsértésének tartják.

II.

A Testület megkeresésére az ORFK a következő tájékoztatást adta.

1) 2009. március 15-én az V. kerület Kossuth téren tartott ünnepi rendezvényen több védett vezető vett részt, ezért a Köztársasági Őrezred (a továbbiakban: KÖE) parancsnoka a terület lezárására az alábbi személy- és létesítménybiztosítási intézkedést hozta:

a) elrendelte 2009. március 15. nap 7 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2009. március 15. nap 11 óráig a Budapest

- Markó utca Pesti alsó rakpart és Falk Miksa utca közötti szakasza,
- a Honvéd utca Szalay és Alkotmány utca közötti szakasza,
- a Vajkay utca Alkotmány és Kálmán Imre utca közötti szakasza,
- a Báthory utca Vajkay utcáig tartó szakasza,
- a Vécsey utca mélygarázs lejáróig tartó szakasza,
- a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium főbejárata és a Nádor utca Garibaldi utcáig tartó szakasza, onnan a Kossuth téri metrókijáró előtti járda, majd az Akadémia és a Garibaldi utcán keresztül a Pesti Alsó rakpartig tartó szakasz által határolt terület Rendőrségi kordonnal történő lezárását.

b) elrendelte 2009. március 15. nap 10 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2009. március 15. nap 24 óráig a Kossuth Lajos tér 1-3. szám alatt az Országházhoz tartozó területen

- az északi behajtónál a Pesti Alsó rakparttól a sorompóig a járda vonalában,
- a IX-es kapu előtti területen a villamospálya mentén a járda vonalában,
- a Rákóczi szobor körüli zöldterület, az azt körülvevő járda vonalában a déli behajtó sorompóig, onnan a Duna parti kovácsoltvas kerítésig, továbbá
- a Duna parti oldalon az ideiglenesen felállított kerítés vonala által határolt terület rendőrségi fémkordonnal történő zárását.

Az indokolás szerint tekintettel arra, hogy március 15-én a Kossuth téren kerül sor a Magyar Köztársaság Lobogójának katonai tiszteletadással történő felvonására és a Kossuth emlékmű koszorúzására, valamint hogy a rendezvényen részt vesznek védett közjogi méltóságok, továbbá az Állami Protokoll meghívottai, illetve az ünnepi megemlékezést követően a meghívottak az Országházban tartott rendezvényeken

vesznek részt, az ünnepi megemlékezést követően is indokolt a meghozott személy- és létesítményvédelmi intézkedés fenntartása. Az elmúlt időszakok állami ünnepein, illetve azokat követően tapasztalt rendzavarásokra, utcai zavargásokra tekintettel a KÖE indokoltnak tartja a területlezárásokat, amellyel egyszersmind egyértelművé teszi, hogy melyek a gyülekezési jog gyakorlására és egyéb rendezvények magtartására nyitva álló területek.

A kordonok telepítésére ezen intézkedés, illetve az előzetes egyeztetések alapján került sor. A rendezvény szervezői biztosították a részvétel lehetőségét – az elmúlt évekhez hasonlóan – a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium előtti területen, ahol mintegy 400-500 fő meg is jelent, így megkérdőjelezhető a panaszos azon állítása, mely szerint a rendezvényt nem lehetett megközelíteni a túlméretezett rendőri jelenlét és a közlekedést megbénító vaskorlát erdő miatt.

2) A Szabadság téren a biztosítási feladatokat a Zala MRFK századból 2 szakasz, majd 16 órától a Nógrád MRFK század látta el. A vidéki századokba beosztott rendőrök Budapesten nem rendelkeznek helyismerettel, ugyanakkor a panaszbeadványból, valamint a panaszos által készített hangfelvételtől is megállapítható, hogy a panaszos a rendezvény megközelítésére vonatkozó információt megkapta.

3) A Kossuth téren tartott rendezvény helyszínére való bejutást, az esetleges rendzavaró személyek kiszűrését a program rendezői beléptető kapuk segítségével kontrollálták, a kapuknál kihelyezésre került a tájékoztatás, hogy a rendezvény helyszínén milyen magatartást kell tanúsítani, illetve milyen tárgyakat nem lehet a rendezvény helyszínére bevinni. A rendező azon jogát, mely szerint egy közterület foglalási engedély birtokában egy adott terület felett rendelkezési jogosultsággal bír, nem lehet elvitatni. Ennek egy része volt az, hogy a beléptető kapuknál a KÖE munkatársai végezték a beléptetést.

Az egyik panaszos panaszügyintézőt kért az egyik beléptetési ponthoz, azonban szóbeli tájékoztatásban részesült a panasztétel lehetőségéről, így a Panaszügyi Csoport tagjainak megjelenése okafogyottá vált.

4) A Hősök terei rendezvénnyel kapcsolatban 2009. február 24-én 16 órakor a szervezőkkel és a biztosításba beosztott erők képviselőivel egyeztető tárgyalásra került sor, amelyen a rendőrség képviselője tájékoztatást adott arról, hogy a rendezvénnyel érintett helyszínen, a rendezvény zavartalanságának és elhatárolhatóságának, valamint a közúti közlekedés zavartalanságának biztosítása érdekében a rendőrség kordonozást hajt végre. A főszervező a tájékoztatást tudomásul vette. 2009. március 7-én ismételt egyeztető tárgyalásra került sor, ahol a tájékoztatást tudomásul véve a főszervező elmondta, hogy a kordonozással nem értenek egyet. A rendezvény ideje alatt a demonstráció szervezői egy saját kordont is felállítottak a rendőrség által telepített kordonon belül. A beléptető pontoknál a beléptetést a szervező végezte, a ruházat- és csomagátvizsgálást pedig a rendőrség az elrendelt fokozott ellenőrzéssel kapcsolatban. A beléptetésre kb. 6 méteres hely állt rendelkezésre, ami fennakadást nem okozott a rendezvényre érkező személyek beléptetésében.

5) A panasz karlap viselésére vonatkozó része tekintetében Budapest Rendőrfőkapitánya Rendészeti Helyettese vizsgálatot folytatott és megállapította, hogy a panaszban említett karjelvény nem felelt meg a vonatkozó előírásokban foglaltaknak.

6) Egy szervezet 2009. március 15-én 14 órától 17 óráig tartandó vonulások rendezvényét jelentett be az Oktogon – Alkotmány utca – Olimpiai park útvonalra. Ezt a rendezvényt Budapest Rendőrfőkapitánya megtiltotta, a tiltó határozatot a Fővárosi Bíróság végzésével helybenhagyta. Mindezek alapján a rendőrség feladata volt, hogy a tiltó határozatnak, illetve az azt helybenhagyó bírósági végzésnek érvényt szerezzen. Ennek érdekében a Budapesti Rendőr-főkapitányság fogantatosította a szükséges intézkedéseket.

7) A Bajcsy-Zsilinszky út Anker köz és Paulay Endre utca közötti szakaszra bejelentett rendezvénnyel kapcsolatban a rendőrség képviselői és a főszervező egyeztető tárgyalást tartottak 2009. február 24-én 17 órakor, amelynek során a rendőrség tájékoztatta a főszervezőt, hogy a rendezvény helyszínét biztonsági okokból körbekordonozzák, és beléptető pontot alakítanak ki, ahol a szervező rendezői végzik a beléptetést. A beléptetés során fel kell hívni a résztvevők figyelmét arra, hogy álarc és maszk használata, valamint közterületi alkoholfogyasztás nem megengedett a rendezvény során.

A kordonozás nem volt balesetveszélyes, hiszen pontosan annak elkerülése végett a rendőrség az előkészületek, illetve a rendezvény ideje alatt a területet a gépjárműforgalom elől elzárta.

Az azonosító szám nélküli ruházat viselése megcáfolható, ugyanis a helyszínen szolgálatot teljesítő rendőrök egyenruháját többször is ellenőrizték és a panaszosok által csatolt felvételeken sem látható azonosító számot nem viselő rendőr. Egy esetben a rendszeresített gázálarc takarta el a számot, azonban a Panaszügyi Csoport vezetőjének jelzésére ez a probléma orvoslásra került. Egy másik esetben az egyik rendőr a karjára erősítette a tépőzárás azonosító jelvényt, ami szintén szabályszerű, ugyanakkor a csoportvezető kérésére azt a testpáncéljára helyezte át, az intézkedést kérő állampolgár megnyugtatója érdekében.

A Panaszügyi Munkacsoport munkatársait a parancsnok őrnagy kérte a helyszínre, hogy megvizsgálják a panaszosok által felvetett kérdéseket. A Panaszügyi Munkacsoport munkatársainak jelentése szerint az őrnagy rájuk nézve dehonesztáló kijelentéseket nem tett, a csatolt felvételek között sincsen olyan, ami ezt a kijelentést alátámasztotta volna.

8) 2009. március 15-én 17 óra 30 perctől 22 óráig került sor egy bejelentett megemlékezésre az V., Szent István téren, amit szintén a rendőrség biztosított. Tájékoztatták a rendezvény szervezésében részt vett egyik személyt, hogy a területet biztonsági okokból körbekordonozzák, melyen beléptető pontot alakítanak ki a Bajcsy-Zsilinszky út irányából, ahol a rendőrség végzi a beléptetést. A beléptetést követően a szervezők rendezői hívják fel a figyelmet arra, hogy az álarc és a maszk használata, továbbá közterületen az alkoholfogyasztás nem megengedett a rendezvény során.

A rendezvény helyszínén kordonozásra került sor az alábbiak szerint:

– a Sas utca kereszttben a 12. és a 9. házszám magasságában,

- a Zrínyi utca keresztben a Sas utcával való kereszteződésénél,
- a Hercegprímás utca a Szent István térrel való kereszteződésénél,
- a Bazilika oldalánál lévő bejáratok lépcsőinél keresztben a Bajcsy-Zsilinszky út felőli oldalon.

A bazilika mellett a Bank utca felől került kialakításra ellenőrző átengedő pont.

Budapest rendőrfőkapitánya a főváros területére fokozott ellenőrzést rendelt el 2009. március 14-én 0 órától március 16-án 8 óráig.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 30. § (1) – (3) bekezdése alapján megállapította, hogy a panaszban megnevezet egyesületi tag ruházatának átvizsgálására jogszerűen került sor. Megállapította továbbá, hogy ezen személy aláírása nem szerepel a panaszbeadványon és az egyesület nem rendelkezik részéről meghatalmazással, így az egyesület nem jogosult ezen személy nevében panasz előterjesztésére.

Az egyik panaszos előállítására jogszerűen és szakszerűen került sor 17:30 órakor a Szent István térről. A panaszos a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését a felszólítás ellenére is folytatta, illetve az eljárás vele szemben azonnal lefolytatható volt. A panaszos e tárgykörben külön panasszal fordult a Testülethez.

9) A Bajcsy-Zsilinszky úton a fokozott ellenőrzés keretében igazoltatások és ruházat átvizsgálások fogantatosítására került sor, mely rendőri intézkedések adott esetben az állampolgárok feltartóztatásával is járhattak. A panaszban írtakról, miszerint a rendőrök az egyesület tagjait lökdösték volna, a rendőrségnek nincs információja. Tekintettel arra, hogy a panaszbeadvány nem tartalmaz konkrét információkat a panaszolt magatartást tanúsító rendőrökről, a panaszban foglaltak vizsgálatára nem volt mód. Az egyik panaszosnak a 107-es segélyhívó számra tett bejelentéséből sem derül ki, hogy az egyesület tagjait lökdösték volna.

10) A BRFK hivatalvezetőjének tájékoztatólevele – melyet több, jelen ügygel összefüggő panaszhoz is megküldött – szerint a Jobbik Magyarországért Mozgalom rendezvénye után a rendezvényen részt vevők a területet öt irányban is elhagyhatták volna, a rendőrség csupán a Bajcsy-Zsilinszky útnak a Nyugati pályaudvar felé vezető szakaszát zárta le. A kiemelt biztosítás során a több helyen történő útlezárásokat és rendőrségi kordonok alkalmazását, mint biztosítási módszert a közbiztonsági helyzet folyamatos értékelése, a főváros közrendjének fenntartása, a rendezvényeken részt venni nem kívánók zavartalan közlekedésének biztosítása, valamint az élet- és vagyonbiztonság megóvása indokolta.

III.

Ugyan egy egyesület élt panasszal a Testület előtt, a panasz valójában az egyesület nevében a panaszt író négy személy kifogásait tartalmazza. A felvetett kérdéseket megvizsgálva megállapítható, hogy a kifogásolt cselekmények egy egyesületet, illetve

annak jogait nem érinthették, így a Testület – korábbi gyakorlatára való tekintettel – úgy döntött, hogy az említett négy személy beadványaként kezeli az ügyet.

A panaszban foglaltak nagy hasonlóságot mutatnak a 206/2009. (VII. 9.) számú állásfoglalás alapjául szolgáló panaszban foglaltakkal, így a Testület ezen állásfoglalást is alapul vette döntésének meghozatalakor.

Erre való tekintettel a kifogásolt rendőri tevékenység érintette a panaszosok mozgásszabadságát, azonban a panasz – a Testület álláspontja szerint – az alábbiak miatt megalapozatlan:

1) 2009. március 15-én – a Magyar Köztársaság nemzeti ünnepén – a Kossuth téren állami rendezvényre került sor, amelynek biztosítására a Budapesti Rendőr-főkapitányságot (a továbbiakban: BRFK) jelölték ki. A rendezvény és az azon résztvevő védett személyek biztonsága érdekében, a budapesti rendőrfőkapitány egyedi utasításával Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el, és a Kossuth téren (valamint az általa védelmi szempontból indokoltnak tartott más helyszíneken is) különleges, a szabad mozgást korlátozó rendszabályokat léptetett életbe. Így különösen a jogsértések és a közrendet megzavaró cselekmények megelőzése érdekében kordonok felállításával korlátozták a Kossuth tér megközelíthetőségét, és ún. beléptető kapukat állítottak fel, amelyeknél az ORFK Köztársasági Őrezred munkatársai végezték a beléptetést, és a ruházat, valamint a csomagok átvizsgálását. A beléptető kapuk működtetésére – a Kossuth tér egészére közterület foglalási engedéllyel rendelkező Miniszterelnöki Hivatalnak, mint rendezőnek – a felkérésére került sor, és az ott működő személyzet nem a BRFK személyi állományába tartozott, egyebekben a rendezvény rendőri biztosítását a BRFK személyi állományába tartozó rendőrök látták el.

2) Az Rtv. széles körben biztosítja a rendőrség számára a közbiztonságot, illetőleg a közrendet fenyegető veszélyhelyzet megelőzése, elhárítása céljából az útvonalak, közterületek forgalom előli elzárását, illetőleg a forgalom korlátozását. Így különösen lehetővé teszi az Rtv. 46. § (1) bekezdése – a személy és létesítménybiztosítási intézkedések körében –, hogy a rendőrség a nyilvános és közforgalmú intézmények működését korlátozza, területeket lezárjon, és megakadályozza, hogy lezárt területre bárki belépjen.

Ugyancsak az Rtv. 46. § (4) bekezdése teszi lehetővé azt, hogy a rendőrség a védett személy vagy létesítmény biztosítása érdekében technikai ellenőrzést (például: mágneses beléptető kapu, ruházat detektoros átvizsgálása stb.) alkalmazzon, és elrendelje a veszélyesnek ítélt tárgyak kötelező letétbe helyezését.

3) Az Rtv. 30. §-ában szabályozott „fokozott ellenőrzés, ruházat, csomag és jármű átvizsgálása” elrendelése esetén – a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében – a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen, vagy a közterület kijelölt részén, az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat – külön megjelölt cél nélkül – jogszerűen lehet igazoltatni, csomagjaikat, járműveiket átvizsgálni.

A 2009. évi március 15-ei ünnepség tehát egy olyan állami rendezvény volt, amelynek védelme érdekében a rendőrség jogosult volt a beléptetés rendjét szabályozó kordont, az ahhoz tartozó beléptető kapukat felállítani, illetőleg a belépni kívánók ruházatát és csomagjait átvizsgálni, tehát a panaszok „szabad mozgásának a korlátozása” a konkrét esetben jogszerű volt, ezért alapjogi sérelmet nem valósított meg.

4) A Testület szerint állami rendezvények esetében, a gyülekezésszabályozásról szóló 1989. évi III. törvény rendelkezései nem alkalmazhatók. A nemzeti ünnepről történő központi állami megemlékezés ugyanis egy olyan sajátos kulturális programsorozat, amelynek keretében protokolláris események egész sora (katonai ceremónia, zászlófelvonás, ünnepi beszédek és kulturális szórakoztató program stb.) játszódik le, amely gondos tervezést és központi irányítást (szervezést) igényel. A rendezvényt ilyen esetben nem kell bejelenteni a területileg illetékes rendőrkapitányságon, ugyanakkor a rendőrségnek sajátos rendezvénybiztosítási kötelességei vannak.

A panaszosok által elsősorban kifogásolt rendőrkordon alkalmazására azért került sor, hogy valamennyi, a rendezvényen résztvevő polgár ellenőrzésére sor kerülhessen, hogy a védett személyeket (köztársasági elnök, és más közjogi méltóságok) ne érhesse támadás. A beléptető kapuk alkalmazása és a beléptetésnél alkalmazott csomag- és ruházat-átvizsgálás tehát a védett személyek biztonsága érdekében indokolt és jogszerű volt.

5) A Testület nem tud állást foglalni abban a kérdésben, hogy a beléptető kapuk okozhatnak-e egészségkárosodást, illetőleg erre tekintettel szükséges-e figyelmeztető feliratok használata, azt azonban a Testület megállapította, hogy a technikai ellenőrzésben résztvevő – a Köztársasági Őrezred kötelékébe tartozó – rendőrök jártasak a beléptető kapuk kezelésében, és kérésre mód volt arra, hogy a kapun való áthaladás helyett manuális (kézi készülékkel történő) ellenőrzésre kerüljön sor. (A panaszban nem szerepel olyan kifogás, hogy kérés ellenére megtagadták volna az ilyen jellegű megkülönböztetett bánásmódot, hiszen a panaszosok egyike sem kívánt a kapun keresztül belépni a rendezvény színhelyére.) E tekintetben a 206/2009. (VII. 9.) számú állásfoglalást a Testület megküldte az országos rendőrfőkapitánynak, hogy vizsgálja meg, szükség van-e a beléptető kapuk használatának szabályozására.

6) A tűzszerészként feltüntetett – és ténylegesen tűzszerészi feladatokat ellátó – rendőrségi munkatársak feladata az volt, hogy a polgárok csomagjainak átvizsgálása során szűrjék ki az esetleges robbanóanyagokat, és a közbiztonságra veszélyes eszközök birtoklását. A fentebb kifejtettek alapján tehát az ő tevékenységük is jogszerűnek minősíthető, bár a Testület álláspontja szerint azonosító jelzéssel nekik is rendelkezniük kellett volna. Az azonosítószám hiánya, ugyanakkor nem értékelhető akként, hogy ez megsértette volna a panaszosok alapvető jogait, hiszen ők nem mentek be az egyik felállított kapun sem a rendezvény helyszínére, velük szemben intézkedésre nem került sor.

A Testület álláspontja szerint – és ez kitűnik az írásban megfogalmazott panaszból is – a rendezvényre való bejutás nem volt lehetetlen, csak ahhoz igénybe kellett volna venni valamely felállított mágnescaput. Az, hogy a panaszos és társai ezt nem tették meg, nem értékelhető a rendőrség, illetve a rendőrség munkatársainak terhére.

7) Ami azt a kifogást illeti, hogy a panaszosok nem kaptak felvilágosítást a kordon mögött álló rendőröktől, illetve azok nem tudták a helyszínre hívni a közvetlen felettesüket, ugyancsak nem lehet alapjogsértésként értékelni, mert a körülményekből a panaszosok számára is kitűnt, hogy a beléptetés – a fentiekben már részletesen bemutatott és jogszerűnek értékelt technikai ellenőrzés érdekében – a mágnescapukra korlátozódott. A panaszosok kérdése tulajdonképpen arra irányult, hogy miként lehet a mágnescapuk megkerülésével bejutni a rendezvényre, amivel kapcsolatban az őrszolgálatot ellátó rendőrök érdemi válasszal nem szolgálhattak.

8) Ezzel kapcsolatban szeretné a Testület megjegyezni, hogy az egyik panaszos azon állítása, mely szerint a 107-es számon jelentkező kezelő azt állította, hogy az út akadálytalanul járható és ezzel az intézkedést elszabotálta, nem megalapozott. A beszélgetésről készült felvétel meghallgatása után a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos azért nem tudott a Bajcsy-Zsilinszky út és a Lázár utca sarkától továbbhaladni, mert nem akarta magát a jogszerű rendőri intézkedésnek (fokozott rendőri intézkedés keretében történő igazoltatás, ruházat-és csomagátvizsgálás) alávetni. A kezelő tájékoztatta, hogy az igazoltatás megtörténte után zavartalanul továbbmehet. Amint az a felvételen is hallható, hangosbemondón tájékoztattak minden jelen levőt, hogy fokozott ellenőrzés zajlik. Ugyanezt támasztja alá a BRFK hivatalvezetőjének tájékoztató levele is, mely kiemeli, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalom rendezvénye végetértével a résztvevők szabadon, több irányban is elhagyhatták a területet. A helyszínt öt irányban is el lehetett volna hagyni, ezek közül kettő rendkívül gyors helyváltoztatást biztosító tömegközlekedési eszköz (kiszöldalatti, metró) megállóhoz vezetett. A rendőrség a rendezvényről elvonuló személyeknek csupán egy hatodik útvonalát zárta el, a Bajcsy-Zsilinszky útnak a Nyugati pályaudvar felé vezető szakaszát. Mindezek alapján a panaszos által előadottak nem ésszerűek, mivel az általa célként megjelölt Nyugati pályaudvar egyéb útvonalakon és tömegközlekedési eszközön is elérhető lett volna.

A Testület álláspontja szerint a kezelő nem kerül közvetlen kapcsolatba az öt felhívókkal, így nem is intézkedik velük szemben. Ennek megfelelően rá nem vonatkoznak az Rtv. 20. §-ában foglalt azon rendelkezések, melyek a rendőr azonosíthatóságának szabályait rögzítik. Mindezek mellett a kezelő az általa megadott szám alapján is azonosítható. E tekintetben tehát a Testület nem állapított meg jogsértést.

9) A panasz karlap viselésére vonatkozó része tekintetében Budapest Rendőrfőkapitánya Rendészeti Helyettese vizsgálatot folytatott és megállapította, hogy a panaszban említett karjelvény nem felelt meg a vonatkozó előírásokban foglaltaknak. A Testület álláspontja e tekintetben, hogy az ilyen jellegű szabálytalanság az alapjogsérelem csekély szintjét sem éri el.

A határőrség, illetve police felirat viselésével kapcsolatban a Testület megvizsgálta a Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 12/2006. (IX. 27.) ORFK utasítást, melynek az egyenruhán viselhető jelzések, díszítőelemek, jelvények, kitüntetések, felszerelési tárgyak és ezek viselési rendjéről szóló 6. számú melléklete sem szól arról, hogy az öltözet hátulján kell-e vagy lehet-e viselni ilyen jelzéseket, és ha igen, milyeneket. Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Jelen esetben az öltözet hátulján lévő feliratok ellenére is egyértelmű, hogy az intézkedő személyek rendőrök voltak.

10) Azzal kapcsolatban, hogy a panaszosokat a Bajcsy-Zsilinszky úton lökdösték volna a rendőrök, illetve hogy egy rendőr az egyik panaszost sörének megivására szólította fel, amely cselekmény szabálysértésnek minősül, a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ugyanis ezek valóságtartalma a rendelkezésre álló dokumentumokból nem derült ki.

IV.

A Testület a fentiekben kifejtettek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki állásfoglalását, és a panaszt az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján áttette az intézkedést foganosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2009. augusztus 5.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök,
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag